

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ ನಾಯಕ ಕೆ. ರವರು ನಿಯಮ-72ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೂತಿಸಿರುವ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಶರ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಮಾಯಕ ಜನರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೈಬರ್ ಕ್ರೀ.ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಖೂರ್ಜವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸೈಬರ್ ಕ್ರೀ.ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಕರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೈಬರ್ ಕ್ರೀ.ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಅಮಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮುಗ್ರು ಈ ವಂಚನೆಯ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸೀಲುಕ್ಕಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆಡಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕರಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೀಗೋಳ್ಜ್‌ದೇ ಕಡೆಗಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೇಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಉತ್ತರ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಆರೋಪಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ವಂಚನೆಯ ಮೌತ್ತು, ಜಪ್ಪಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೌತ್ತು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗಿರುವ ವಂಚನೆ ಮೌತ್ತುದ ವಿವರಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆಂದು:-

ವರ್ಷ	ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಂಧಿತ ಆರೋಪಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಂಚನೆಯ ಮೌತ್ತು ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ	ರಿಕವರಿ ಮೌತ್ತು ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ	ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿರುವ ವಂಚನೆ ಮೌತ್ತು ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
2023	22253	1085	861,14,02,476	172,63,90,417	136,05,04,442
2024	22472	894	2,515,48,49,720	346,22,09,274	267,70,38,977
2025 (ಒಂದು)	8620	265	1,287,50,89,854	109,36,47,238	4,890,14,780

ಸೈಬರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೀಗೋಳ್ಜ್‌ದಿರುತ್ತದೆ.

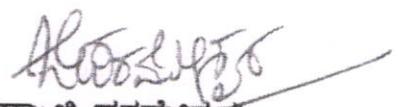
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದು, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೈಬರ್ ವಂಚಕರು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ದೂರವಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಗೊಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ಹೊಸಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ/ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

1. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಬರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸಂಬರ್ 2021 ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಹಿ National Cyber Crime Reporting Portal ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 1930 ಸೃಜಿಸಿ ಸದರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ದೂರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನಾಲ್ಯನ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಕ್ರಮ ವರ್ಗಾವಳಿಯಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
2. ಸ್ಯಬರ್ ವಂಚನ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 43 ಸ್ಯಬರ್ ಕ್ರೀಂ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ರಾಫ್ (CEN)ಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಡಿವ್ಯು.ಎಸ್.ಹಿ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎಸ್.ಹೆಚ್.ಒ ಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮುಕ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
3. ರಾಜ್ಯದ ಅಪರಾಧ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಯೇಯಲ್ಲಿ (CID), ಕೇಂದ್ರ ತರಬೇತಿ ಘಟಕ (Centre for Cyber Crime Investigation, Training and Research) ಅನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ರಾಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿಬ್ಯೂಂದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
4. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ RBI, DOTC, CERT-IN, MHA ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸ್ಯಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ/ಮೊಬೈಲ್ ಸೆಮ್ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕ್ರಮಕ್ರೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
5. ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಅನಾಲ್ಯನ್, ಸ್ಯಬರ್ ವಂಚನಗಳ ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನಿಖಾ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು (New Cyber Investigation Manual) ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
6. ಸೀ.ಬಿ.ಡಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿರುವ Cyber Forensic Cell ನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಸುಮಾರು 1500 ಸ್ಯಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
7. ಸ್ಯಬರ್ ಕ್ರೀಂ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಹಳ್ಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಾದ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಎಫ್.ಎಂ, ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್ ಹಾಗೂ ಟ್ವೈಟರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
8. ಪ್ರಮುಖ ಮೊಬೈಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಪ್ರೋವೆಡರ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕರೆಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮೌದಲು ಸ್ಯಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಕುರಿತು ಜಾಗ್ತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಹಾಕಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು Drone Forensics, RAID Forensics, Wearable device forensics, Cloud forensics, Crypto Currency Tracing and Investigation ನಂತಹ ಸುಧಾರಿತ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯನಿಕ ವಿದ್ಯನಾಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಧಿಕಾರಿ/ಸಿಬ್ಯಂದಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮೂಲ್ಯ ಅಕೌಂಟ್ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಕುಮಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಾದ ವಾಟ್‌ಆಪ್, ಫೋಸ್‌ಬುಕ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಇನ್‌ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಐಟೀ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಐಟೀ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ/ಭಾಗಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಜಾಲತಾಣದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಕುಮಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ 08 ಸೈಬರ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ 08 ಡಿಜಿಟಲ್ ಫಾರೆನ್ಸಿಕ್ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಒಟ್ಟು 16 ಸೈಬರ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಜರನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿರು ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅದರಲ್ಲಿ 06 ಡಿಜಿಟಲ್ ಫಾರೆನ್ಸಿಕ್ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಯಂದ್ರೆಗೆ 02 ಸೈಬರ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಅನಾಲಿಸ್ಟ್ ಯಂದ್ರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 08 ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಜರನ್ನು ಪೂಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಫೋಟಕಕ್ಕೆ ನೇಮುಕ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ: HD 63 PCQ 2025

(ಡಾ: ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ)
ಗೃಹ ಸಚಿವರು